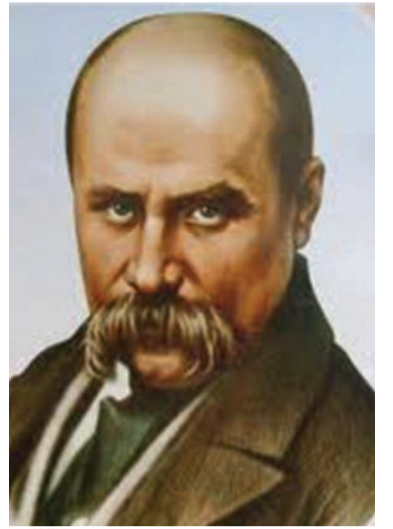

Український

ВІСНИК

М. Шевченко

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXIII. № 17-18 (вересень) 2016

Прочитайте:

- ❖ День Незалежності України – урочистості до 25-ої річниці на Буковині
- ❖ Діалог столиць: Київ-Бухарест
- ❖ «СПІВЖИТТЯ» Міжетнічний фестиваль Буковини – XXIII-ій випуск
- ❖ Потрійне свято у Рахові
- ❖ Культурний детектив

**«Добре бути молодим
У теплі дні збирання винограду».**

Максим Рильський

Голові «Українського вісника» Михайлу Михайлюку

Шановний Михайле Михайлюк!

Ми високо цінуємо велику і всеосяжну допомогу Світової Спільноти на захист народу України, забезпечення демократичних реформ, захисту прав людини та сприяння домовленостей з припинення Війни на Україні.

Народ України сьогодні проживає важкі часи і потребує підтримки.

3 квітня 2014 року – до сьогоднішнього дня, більше двох років, на території Донецької і Луганської областей України ведуться воєнні дії, де кожен день гинуть невинні люди – діти, старики, жінки, солдати.

Десятки тисяч загиблих і поранених, сотні тисячі інвалідів і потерпілих, мільйони переселенців. Звичайно, цифри мало кого здатні зачепити за живе. За цифрами не видно особи, не видно маленькі тіла подірваних кулями, поранених осколками снарядів, за цифрами не видно тіла солдатів над чийми гробами зігнулися безутішні матері, за цифрами не видно свіжі могили і відірвані кінцівки, ридання вдів і діти-сироти... Ці невинні жертви війни, з обох сторін барикад, щодня задають питання: коли закінчиться Війна?

На жаль, політичним силам теж не вдається зупинити це кровопролиття.

Але Україна повинна переходити від держави ВІЙНИ – до держави МИРУ, і народ України зробить все, щоб призупинити це кровопролиття.

Громадською організацією «Народна Антикоруptionна Асоціація України» створена спеціальна програма за участю матерів загиблих сол-

датів, війни з обох сторін барикад, з метою припинення війни.

Об'єднавшись у рамках програми Асоціації, ми з Вами і з матерями загиблих солдатів зробимо перші кроки до миру, донесемо до світогляду перших осіб уряду про неприпустимість загибелі дітей.

Для реалізації програми будуть використані кошти та майно Асоціації.

Також, висококваліфікованими фахівцями Асоціації: юристами, адвокатами, психологами, журналістами та іншими членами Асоціації, буде надана безкоштовна юридична, психологічна, інформаційна та інша допомога.

Але все ж, у нас не вистачає коштів, і нам потрібна фінансова підтримка.

Звертаємося до Вас з надією, що Ви приєднаєтеся до нас і підтримаєте нашу програму для досягнення спільної мети – припинення Війни.

Наші координати: Громадська організація «Народна Антикоруptionна Асоціація України», місцезнаходження 01033, Україна, м. Київ, вул. Ш. Руставелі 40/10, 2. Розрахунковий рахунок – 26007300432329 в ТББВ №10026/01 філії – Головне управління по м. Києву та Київській області АТ «Ощадбанк», код банку – 322669, код ЄДРПОУ – 40697562

Учасники, що надали значну фінансову допомогу, зможуть особисто прийняти участь у реалізації програми Асоціації і контролювати витрату коштів, окрім цього, за реалізацією програми можна буде стежити через веб-сайт Асоціації: www.naau.club.com.ua. Всі учасники будуть нагороджені почесними грамотами.

Не має різниці де ми живемо – Україна у нас Єдина.

З повагою,

Голова Асоціації
ХАЧАТРЯН Н. А.

P.S. Друкуємо Ваше звернення до всіх українців доброї волі і поздоровляємо Вас з благородною ініціативою. Сподіваємося, що й українці з Румунії, зокрема, можливо, Союз українців Румунії, відгукнуться на Ваш заклик.

ДІАЛОГ СТОЛИЦЬ: КИЇВ-БУХАРЕСТ

У рамках міжнародних проектів відбулася зустріч Київської організації НСПУ з делегацією Союзу українців Румунії (СУР).

У зустрічі від румунської сторони взяли участь голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький, радник Міністерства освіти Румунії, відповідальна за українську меншину Віра Кодря, представники керівної ланки СУР Михайло Трайста, Мирослав Петрецький, Іван Лібер, Віктор Семчук, Любов Горват, Віктор Григорчук, Василь Бучута, Тереза Шендрою, Степан Бучута, Василь Пасинчук, Анна Самбор, Іван Гербіль, Дмитро Черненко. Від української сторони в зустрічі взяли участь голова Київської організації НСПУ Володимир Даниленко, редактор журналу «Київ» Теодозія Зарівна, перекладач з румунської мови Сергій Лучканин, письменники Галина Тарасюк, Ваню Крюгер, Наталя Куліш, Марина Єщенко.

«Діаспора завжди виконувала роль посла своєї культури у країні проживання, – сказав

Михайло Трайста і Володимир Даниленко

голова КО НСПУ, письменник Володимир Даниленко, – тому наша зустріч повинна стати постійним діалогом між Україною та Румунією, в результаті якого українська література завдяки вашим перекладам румунською мовою має стати відомою в Румунії, а українські письменники Румунії – інтегрованими в літературу материкової України».

Як було зазначено головою Союзу українців Румунії Миколою-Мирославом Петрецьким, у Румунії держава виділяє значні кошти на розвиток української освіти, культури, видавничої справи. Українська освіта в Румунії є в місцях компактного проживання українців. Зокрема, в місті Сігету-Мармацей – Український лицей імені Тараса Шевченка, в Сучавському і Тимішському повітах є по одній секції в румунських ліцеях. Українську філологію вивчають у Бухарестському, Клузькому та Сучавському університетах. Українською мовою видаються часописи «Вільне слово», «Український вісник», «Наш голос», дитячий журнал «Дзвоник», книжки українських письменників Румунії.

Засновниками української літератури в

Румунії були Гаврило Клемпуш, Орест Масикевич, Денис Онишук, Іван Шмуляк, Михайло Волощук, Микола Коцар, Оксана Мельничук, Євген Сав'юк, Іван Федько, Юрій Ракоча, які стали першою хвилею української літератури в Румунії.

Письменниками другої хвилі були Михайло Михайлюк, Корнелій Ірод, Степан Ткачук, Микола Корсюк, Корнелій Регуш, Іван Ребошапка, Юрій Лукан, Михайло Небиляк, Іван Ковач, Павло Романюк, Іван Негрюк, Віргілій Ріцко, Кирило Куцюк-Кочинський, Іван Непогода, Василь Цаповець.

З третьої хвилі української літератури в Румунії найяскравішим явищем є письменник Михайло Гафія Трайста, що з 2012 року видає румуномовний літературно-мистецький журнал «Mantaua lui Gogol» (Шинель Гоголя), який виконує важливу роль у діалозі румунської та української літератур. Саме завдяки Михайлу Трайсті у літературній співпраці між Україною та Румунією з'явилися нові міжнародні перспективи.

Оскільки в столицях зосереджені найпомітніші письменники, видавництва, журнали, перекладачі, медіаресурси, тому було домовлено, що між Києвом та Бухарестом розпочинається активна співпраця в галузі пропаганди української літератури в Румунії та українських письменників Румунії в Україні.

Вже завершено переклад румунською мовою збірки сучасного українського оповідання «Ця шокуюча Східна Європа» (упорядник – Володимир Даниленко), до якої увійшли твори тридцяти українських письменників, та переклад збірки прози сучасної румунської прози, яка вийде в Україні. На черзі – видання книжок найяскравіших сучасних українських письменників, які, сподіваємося, знайдуть свого читача в Румунії.

Ірина ТКАЧУК
Київ

Румунська делегація.

У першому ряду, четверта зліва, Галина Тарасюк

«СПІВЖИТТЯ»

Міжетнічний фестиваль Буковини – ХХІІІ-й випуск

Бродина, 11 вересня 2016

В казковому пейзажі Буковинських Карпат гуцульське село Бродина, після недільної свят-служби в місцевому храмі, прикрасилось чудовими узорами та барвами народних стрій самодіяльних гуртків етнотеншин, що прибули на Міжетнічний фестиваль Буковини, 23-й випуск якого відбувся за організуванням Сучавської повітової організації СУРУ, її голови Ілля Савчука та голови місцевої сурівської організації, пані Олени Торак. Фінансову підтримку забезпечили Союз Українців Румунії та місцеві авторитети.

Гостей зустрічав молодий 28-річний мер громади Бродина, людина яка відразу вразила блискучим розумом та шляхетним характером. Я попросив представитись та сказати для «УВ», для всіх буковинців, і не тільки, що означає для цієї громади та її мера такий фестиваль. Коли він почав говорити, в мене виникло враження, що ця людина говорить в ім'я мерів всіх місцевостей, де проживають етнотеншини. Ось його слова:

«Звати мене Кодрін Русу і я виконую почесьт мера громади Бродина. Нам припала виємкова нагода бути ґаздами 23-го випуску Буковинського фестивалю «Співжиття» і ми раді цій важливій культурній події. Фестиваль створює нам, мешканцям цього села, можливість пізнати духовні цінності, традиції та звичаї, народні костюми інших етносів, а їм можливість пізнати нас. Ми надто вдячні СУРУ, його проводам на всіх рівнях, що створив нам цю можливість та підтримав втілити її в таке всім корисне взаємопізнання. Подібні події відіграють значну роль у вихованні

молодого покоління в душі справжніх культурних цінностей, в душі взаємоповаги, толерантності та цивілізованого співжиття».

На фоні цих слів гарно улаштоване подвір'я мерії наповнилось артистичними колективами-

гостями. Мер та організатори заходу щиро вітають усіх і запрошують упорядкуватись до параду народних костюмів.

В супроводі музики та співу рушив у напрямок

місцевого культурного дому неймовірний «поїзд» ходячих квітів, кожний вагон-букет представляючи одну із етнотеншин-учасників фестивалю.

В святково убранім залі вітають всіх амфітріони цього свята Ілля Савчук та Олена Торак на чолі президії, до якої запрошено представників меншин, культурних та громадських суспільних

Сучавської повітової організації СУРУ та інспектора в справах етнотеншин в Сучавському шкільному інспектораті дякую всім за присутність на нашому заході та зокрема місцевим авторитетам за те, що погодились бути ґаздами фестивалю. Ця подія була запроєктована та рішена повітовим оргкомітетом відбутись в Бродині внаслідок високого оцінення культурного діяння, розгорнутого тут місцевою нашою організацією, очоленою пані Оленою Торак.

З особливою шановою хочу вам повідомити, що разом з нами визначні особистості установ, культурні діячі, представники етнотеншин. Виступатимуть на сцені одинадцять артистичних колективів, які представляють чотири етноси: українців, румунів, німців, рромів. З об'єктивних причин не змогли прибути поляки та угорці, але їхні представники беруть участь у нашому святі пісні і танцю.

Годиться пригадати, що фестиваль «Співжиття» започаткував проф. Коля Курилюк в селі Марицеї, громада Дарманешти. Перші сім випусків відбулися в Марицеї, а потім фестиваль набув маршрутного характеру, відбуваючись почергово у різних місцевостях Буковини, де проживають в більшості українці, і ось – 23-й випуск. На мою думку, ювілейний – 25-й випуск – треба зорганізувати обов'язково в Марицеї, яко знак шани до духовного батька цього фестивалю та марицейських авторитетів, які підтримали для всіх етнотеншин такий плідний захід.

Треба додати, що буковинські етнотеншини відзначаються не тільки в культурних заходах, але й на олімпіадах з рідної мови, шкільних конкурсах різного виду. Все це завдячуємо наполегливій праці наших педкадрів та учнів, підтримці родичів та не в останній мірі СУРУ. Дякую за увагу та успіхів!»

*

діячів. Вітальні слова промовляють голови повітової та місцевої організації СУРУ.

Пані **Олена Торак**: «Шановні пані і панове! Сьогодні в нашому прекрасному селі чудова подія: Міжетнічний фестиваль «Співжиття!» З цієї нагоди вітаю всіх вас, гостей та мешканців наших полонин. Особливі мої вітання артистичним колективам дітей та молоді, успіхів всім вам! В якості ґазди та людини, яка пізнала суть цього заходу, стверджую, що «Співжиття» – це найгарніший фестиваль з усіх фестивалів. Це тому, що Буковині пощастило протягом її історії додати до

своєї чарівної природи та її невичерпного багатства ще особливих людей різних етносів, які зуміли оцінити, зберегти та продовжити як природну красу і багатство, так і свої душевні та духовні скарби. Знайшли дружні та плідні стосунки з українцями та румунами, на Буковині проживаючи ще й поляки, німці, липовани, євреї, рромми, угорці та інші, бо всіх їх в'язала і в'яже взаємоповага до рідного кожного зокрема. Зовсім не випадково названо Буковину Маленькою Європою або Швейцарією Сходу.

Я хочу щиро подякувати всім тим етнотеншинам, що відгукнулись на наше запрошення та беруть участь у цьому чудовому фестивалі і побажати успіхів у виступах на сцені та у подальшій діяльності!»

Ілля Савчук: «Доброго дня! Як голова

Запрошені до слова, члени президії відзначили те, що «Буковина – це найгостиприємніша та найкраща ґазда для фестивалю етнотеншин, бо їх єднає якийсь-то таємний буковинський дух

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

(Продовження на 4 стор.)

ГОЛОС УКРАЇНСЬКОГО ЕЛЕКТОРАТУ – ЛЕДЬ-ЛЕДЬ ЧУТНИЙ

У газетярському ремеслі не люблю недомок і словесних викрутасів, коли чорне перелицьовується на біле і навпаки на чийсь догоду. Люблю правду, навіть якщо вона гірка, навіть якщо викликає невдоволення «власть імущих», як це нерозумно було за каденцій попередніх голів СУРу.

Тепер маю на оці останні місцеві вибори, результати яких для української громади геть незадовільні. Та навіть якщо ми «привикли» до того, що за сурівських кандидатів у примарі і радники голосує чимраз менший процент нашого електорату, віддаючи перевагу кандидатам від різних політичних партій, оце примирення з мізерною кількістю представників СУРу в органах місцевої адміністрації викликає тривогу.

Місцеві вибори минулися, наче й не були, проминуть ще чотири роки до наступних, а від перших пореволюційних демократичних виборів минуло шість разів по чотири. Хочу нагадати, що на початку їх результати для СУРу були обіцяючі – ми мали навіть і сурівських примарів, та виявилося, що мати їх «непродуктивно» з причин суто економічних – якщо очільник громади (у нашому випадку сільської) не від сильної політичної партії, насамперед урядової, то фінансові ресурси виділені для громади вельми бідні.

Не знаю чи результати СУРу на місцевих виборах стали предметом обговорення, аналізу в рамках керівних органів нашої організації – насамперед Ради, чи були вжиті якісь заходи щодо тих місцевих структур, які мають незадовільні результати, включно невисування сурівських кандидатів в ряді громад, які мали реальні шанси, якщо не на примарів, то вже напевне на радників до місцевих адміністрацій. Та і наша

преса не приділила належної уваги результатам місцевих виборів.

Коротеньку статтю на цю тему надрукував в «УВ» наш активний сучавський кореспондент Микола Курилюк, уточнивши, що у Сучавському повіті СУР має чотирьох радників.

Тільки бувший голова СУРу Степан Бучута акцентував на негараздах у цьому плані на Мараморощині у статті під назвою «Результати місцевих виборів для нас незадовільні». Автор намагається вказати на причини, які призвели до того, що на Мараморощині СУР має тільки 6 радників із 970, скільки припадає на весь повіт (за минулих місцевих виборів СУР мав 11 радників).

Не без підстав, вважає Степан Бучута, до програшів на цих виборах призвело те, що СУР від 2000 року не має свого повітового радника, як не має і представника в Префектурі, який міг би захищати інтереси Союзу, оскільки один «добродій» подбав про те, щоб українці втратили посаду в повітовому органі.

Крім того, знайшлися люди, на чолі з депутатом від СУРу, які подали в суд СУР та його новий провід, чим змусили керівні органи Союзу на чолі з його головою витратити час на судові процеси замість того, щоби мобілізувати український електорат до місцевих виборів.

Скрупульозний Степан Бучута підкреслює, що в усіх українських громадах Мараморощини примарі – українці, більшість з них будучи переобрані. Це позитивна річ, хоча вони не кандидували з боку Союзу. У Бистромому – Василь Дучук (жодного радника), у Великому Бичкові – Лівіу Лазарчук (жодного радника), у Полянках – Штефан Онча (три радники), у Реметах – Петро Шофінець (один радник), у Кривому – Іван

Миколайчук (жодного радника), у Верхній Рівні – Іван Романюк (шостий мандат, один радник), у Рускові – Іван Турчин (один радник).

До Мараморської Повітової ради СУР не висував своїх кандидатів – зазначає Степан Бучута. Однак, пише він, відрадний той факт, до цієї ради входять двоє українців, а саме Іван Бевка та Микола Мішулик, які кандидували від інших політичних структур.

Висновок не оптимістичний: якщо на Мараморощині, де за останнім переписом проживає понад 30 тисяч українців, маємо тільки шість радників, то годі було сподіватися, що у Сучавщині, Тіміському, Карашсеверінському, Тульчанському, Арадському, Ботошанському повіті їх могло бути більше.

Перечисливши сурівських радників у примаріях Мараморощини і Сучавщини – зони з найчисленнішим українським населенням, а їх там лише 10 /десять/, я сподівався, що цю цифру помітно підвищать Банати. Та виявилось, що у Тіміському повіті маємо лише двох радників /у Поганештах і Кричові/, а Карашсеверінському – одного /у Копачеле/. Жодного радника СУР не має в Тульчанському та Арадському повітах. Чому їх так мало – лише тринадцять на цілу країну – це тема для аналізу з боку проводу СУРу.

Як позитив слід відзначити ту річ, що на Мараморощині у всіх українських сільських громадах примарі українці, обрані від різних політичних партій. Також українці примарі у банатських Копачелах Дмитро Ковач і сучавських Балківцях – Василь Шойман, інтерв'ю з яким буде надруковане в нашій газеті.

М. МИХАЙЛЮК

«СПІВЖИТТЯ» Міжетнічний фестиваль Буковини – ХХІІІ-ій випуск

(Продовження з 3 стор.)

співжиття» (Вірджініел Йордаке – директор НК «Спіру Харет», Сучава), що «де б не проживали, народженці Буковини та їхні потомки зберігають в серці і в душі оте чисте буковинське ставлення до ближнього, до природи, до духовних надбань кожного зокрема» (Клара Гапенчук – голова Союзу буковинських угорців-секуїв), що «Буковина – це оазис миру, душевного спокою, духовної насолоди та мирного співжиття» (Антонія Георгіу – голова Демократичного форуму німців Румунії в Сучаві), що «будь-котра етноменшина, що проживала чи проживає на Буковині,

знайшла найсприятливіші умови для свого духовного виявлення» (Николай Константин – голова організації рромів села Гулії), що «спілкуватись на рідній мові на Буковині багатьом – це святий обов'язок, а на державній – це громадянська честь для всіх» (Г. Тимофієов – голова Союзу липованів Сучави).

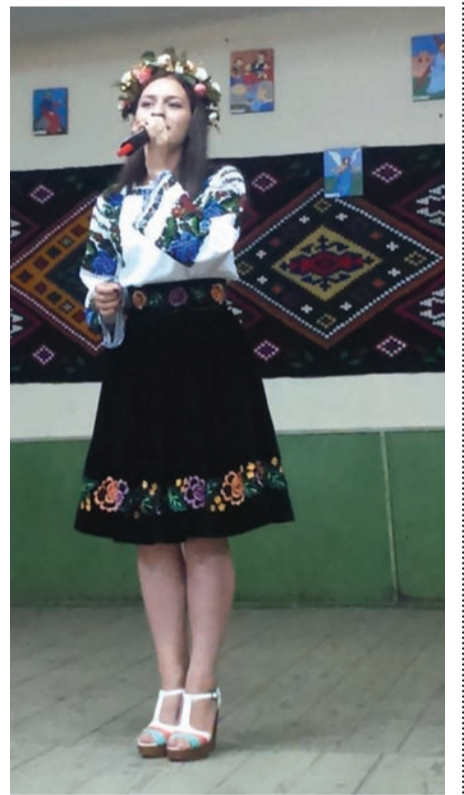
Сугестивно закінчив вітання пан Михайло Міхаєску-Анюк – радник префекта Сучави, вислов-

люючи «Добрий день» на мові ко- жної із присутніх меншин, підкреслюючи те, що із цього прадавнього вислову починають всі добронамірені стосунки між людьми, незалежно від мови, віри, раси чи роду, і це вітання діюче і по сьогодні. Якщо добрий день, то і добрі діла будуть!

*

Почались виступи артистичних колективів на сцені, слова здавались зайвими, бо способами спілкування стали музика, пісні, танці, поезія. Якби не була зачарованою жваво-текучими рухами танцюристів, глибоко-емоційною мелодикою пісень, різноманітністю душевних переживань, що впливали з декламування віршів, публіка не зупинялася би в оплесках.

І я там був, і стояв мов зачарований, і запримітив, що єднає всіх невичерпна енергія усмішки. Усміхались виконавці, усміхались наставники, усміхалась публіка, і понад всіма витала щира душевна теплота. Тоді збагнув я глибинну істину

таких слів: «Тільки усмішка наповняє світ добротою»...

БУКОВИНСЬКІ ТРАФУНКИ

Скільки ще є в Сереті німців?

На це запитання відповідь можна б знайти в останньому переписі, а ще можна б дізнатись, скільки з моїх земляків записалися німцями від панотця католицької церкви – костьолу, на башні якого є величезний годинник, який колись лунко, на ціле місто, вибивав кожного квандраса «час». Але він вже багато років мовчить, бо його треба було щодня «накручувати» та вже немає кому це робити – останній дзиґарніст помер, а разом з ним завмер і годинник.

Не знаю, скільки ще залишилося німців у моєму рідному місті, колись виразно багатонаціональному, бо тут жили українці (мажоритарні), румуни, євреї, німці, поляки, липовани, а в Середньовіччі було й багато вірменів. І зараз населення Серету змішане, але співвідношення між національностями змінилося: все менше українців називають свою справжню національність (далася взнаки денационалізація чаушестської «епохи!»), євреї виїхали масово до Ізраїлю, а німців поменшало ще напередодні другої світової війни (1940 р.), коли нацистська пропаганда Гітлера закликала німців повертатися у фатерлянд. На той час у Румунії налічувалося 740.000 німців, з яких 75.500 припадало

Католицька церква (побудована 1828)

Отож до війни у Сереті жило, мабуть, сотні німців. Це були переважно майстри, які розумілися на техніці, механіки, вони мали майстерні, яких у нас називали «верстатами», люди статечні, господарники.

Не слід забувати, що німцем був Байль власник славної броварні (пивоварні), де браумайстром був і мій дід Георгій Бойчук. Кажуть, що серетське пиво вивозилося аж до Відня. Але лиха доля спіткала броварню

Перша міська ратуша (примарія), з 1826.

на Буковину – на Північну, яка внаслідок німецько-радянського пакту відійшла до СРСР і на Південну.

Дані я почерпнув з статті на цю тему, надрукованої восьмого червня ц. р. в сучавській газеті «Моніторул де Сучава».

В рамках програми «Додому в Райх» в період 1940-1941 з Південної Буковини виїхало до Німеччини понад 50 тисяч німців. Цікаво, що до емігрантів прилучилися й інші нацменшини, особливо українці, нащадки колишніх «австріяків», переважно з рядів змішаних сімей. Після цього «екзоду» у Південній Буковині залишилося тільки 3743 німці – пише сучавська газета.

«герра» Байля: наприкінці війни її демонтували і забрали радянські «визволителі». Хоча тоді мені було лише 4-5 років, я, на диво, запам'ятав, як на великих тягачах вивозили з броварні устаткування (величезні казани).

А що залишилося від броварні, директором якої став наш сусід Василь Ґенич, понищили «товариші» – у величезних дубових бочках, в яких «достигало» пиво, почали квасити капусту, а муровані корпуси броварні були розібрані, з їхньої цегли збудували міський дім культури.

У початковій школі, точніше в першому класі з румунською мовою навчання (з дру-

гого нас, українців, перевели до українського), я мав колеґ німців – Ернеста Козака, Герберта Гофмана, Евальда Мічікофського та інших.

Отож, при першій нагоді, коли приїду додому, обов'язково поцікавлюся у примарії і в костьолі скільки ще в Сереті є німців.

Піду і на католицький цвинтар, де покоїться і мій друг Бруно Сільцер, майстер-механік і славний футболіст, який любив балакати по-українськи. Бувало, стріну Бруно і звертаюся до нього по-румунськи, а він: «А ти шо, по-нашому не знаєш?», себто по-українськи.

Фарбований хліб

Є дотепна і повчальна казка про фарбованого Лиса, є серед нас мудрагелики і хитруни, яких часто називають фарбованими лисами.

Але фарбований хліб – що воно таке? Навіщо чинити наругу над тим, що в народі називають «святим», а ще мудре прислів'я гласить: «Де хліб і вода, там нема голода».

Та, виявляється, що сьогодні фабрикантам, які отруюють нашу їжу всілякими домішками і хімікаліями, барвниками та консервантами, спало на думку виробляти і продавати ще й фарбований хліб, особливо відтоді, відколи вчені-нутриціоністи почали застерігати, що в білому хлібі менше поживних речовин, аніж у чорному, якого у нашому дитинстві називали «разовим хлібом», бо він випікався не з питльованої муки.

Я розміняв уже восьмий десяток життя, та не можу забути чорний житній хліб, який випікав мій вуйко Йоган, котрий до війни мав у Сереті велику пекарню. Пахучий, з кислуватим запахом і смаком, житній хліб до посадки у піч «ріс» у плетених солом'яних кошачках. І наша мама щотижня випікала цілу піч «разового» хліба, а в тій печі, вимурованій моїм татом Ільком-мулярем, вміщалося вісім-десять хлібин, яких нашій великій сім'ї вистачало на цілий тиждень.

Я, жадний чорного хліба, особливо житнього, а то й пшеничного, справжнього (якого хіба ще знайдеш в Україні, а в Румунії, мабуть, в Трансильванії та Банаті), живучи в Бухаресті, не задумуючись купував хлібини, на упаковці яких писало **чорний пшеничний, чорний житній**. Але я був наївний, вірячи, що той хліб справді чисто пшеничний або житній. Аж відколи хлібопекарські підприємства змушені застосовувати так звані європейські норми, зазначаючи всі складники, які містить продукт, я побачив, що, наприклад, певні сорти хліба містять барвники, які їх «очорнюють», або тільки певний процент чорного житнього чи пшеничного борошна. А решта – всілякі домішки, коли ж споконвіку знаємо, що справжній хліб – це мука, дріжджі, вода, сіль.

Та нікуди діватися – їмо фарбований хліб, він навіть смакує, бо поволі починаємо забувати смак справжнього хліба, вимісеного материнськими руками і випеченого у домашній печі...

М. МИХАЙЛЮК

НАРОДЖЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ

На початку Нового Завіту дізнаємось про народження Пресвятої Діви Марії.

Коли наблизився час народитися Спасителеві світу, у галилейському місті Назареті жив нащадок царя Давида Іоаким із своєю дружиною Анною. Обое були благочестивими людьми і були відомі не своїм царським походженням, а смиренням та милосердям. Все їхнє життя було проникнуте любов'ю до Бога і до людей. Вони дожили до глибокої старості, а дітей не мали, від чого дуже засмучувалися. Та незважаючи на свою старість, вони не переставали просити у Бога, щоб Він послав їм дитину. Вони дали обіцянку: якщо у них народиться немовля, то посвящать його служінню Богу.

За терпіння, велику віру і любов до Бога й одне до одного Господь послав Іоакимові та Анні велику радість. Під кінець їхнього життя в них народилася дочка. За вказівкою Ангела Божого їй було дане ім'я Марія, тобто «Володарка, Надія».

Народження Марії принесло радість не лише її батькам, але й усім людям, тому що їй було наперед призначено Богом бути Матір'ю Сина Божого, Спасителя світу.

Різдво Пресвятої Діви Марії святкується православною Церквою як велике свято 8 вересня за новим стилем, 21 вересня за старим.

Угуцільському календарі знайдемо: 21 вересня Різдво Пресвятої Богородиці, а в останній рубриці зазначено: «Друга Богородиця». Чому друга? Бо існує перша Богородиця – Успіння Пресвятої Богородиці. Це так у народі, бо Матір Божа лише раз родила.

Якщо написано кілька інформацій про народження Божої Матері Діви Марії, то, із Нового Завіту пригадаємо і про

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Матір Божа після Вознесіння Ісуса Христа жила на землі 10 років, а одні християнські історики кажуть, що 22 роки. Цей другий варіант я знайшов у підручнику для сім'ї та школи, виданому Українською Православною Церквою Київського Патріархату 2003 року. Іоан Богослов, згідно з заповітом Ісуса Христа, прийняв її до себе в дім і з великою любов'ю піклувався про Неї, мов рідний син, аж до самої її кончини. Пресвята Мати Божа стала

для всіх учеників Христових спільною Матір'ю. Вони разом із нею помолилися і з великою любов'ю і радістю слухали її повчальні бесіди про Спасителя. Коли християнська віра поширилася і в інших країнах, багато християн приходили з далеких сторін побачити і послухати її. Живучи в Єрусалимі, Матір Божу любила відвідувати ті місце, де часто бував Спаситель, де Він постраждав, помер, воскрес і вознісся на небо. Вона молилася на цих місцях, плакала, згадувала про страждання Спасителя і раділа на місцях воскресіння і вознесіння Його. Вона часто молилася, щоб Ісус взяв її до Себе на небо.

Одного разу, коли Пресвята Марія молилася на горі Єлеонській, з'явився їй архангел Гавриїл з райською фініковою гілкою в руках і сказав їй радісну звістку, що через три дні скінчиться її земне життя, і Господь візьме її до Себе. Пресвята Богоматір зраділа цій вістці. Вона розповіла про неї названому сину Своєму, Іоанові, і стала готуватися до своїх кончин. Інших апостолів в той час не було в Єрусалим, вони розійшлися по інших країнах проповідувати про Спасителя. Богоматір ждала попрощатися з ними, і ось Господь чудесним способом зібрав до Неї всіх апостолів, крім Фоми, перенісши їх Своєю всемогутньою силою. Біль пройняв їх, коли вони дізналися, для чого Бог зібрав їх: вони мали втратити спільну Матір свою. Але Божу Матір утішила їх, обіцяючи не залишати їх і всіх християн і після Своєї смерті, завжди молитися за них і всіх їх благословила.

Угодину кончини незвичайне світло осяяло кімнату, де лежала Божу Матір; Сам Господь Ісус Христос, в оточенні ангелів, явився і прийняв її пречисту душу. Апостоли поховали пречисте тіло Божої Матері згідно з її бажанням у саду Гефсиманському, в печері, де спочивали тіла її батьків і праведного Йосифа. Під час поховання сталося багато чудес. Від доторкання до гробу Божої Матері сліпі прозрівали, біси виганялись, і всяка хвороба зцілюлася. Безліч людей супроводжали її пречисте тіло. Юдейські священники і начальники намагалися розігнати це святе шестя, але Господь невидимо охороняв його. Один юдейський священник, на ім'я Афаній, підбіг і схопився за одр, на якому несли тіло Божої Матері, щоб перекинути його. Але невидимий ангел відсік йому обидві руки. Афаній, вражений таким страшним чудом, миттю розкався, і апостол Петро сцілив його.

Чез три дні після поховання Божої Матері прибув у Єрусалим апостол Фома, який був відсутнім. Він дуже засмутився тим, що не попрощався з Божою Матір'ю, і всією душею жадав поклонитися її пречистому тілу. Апостоли, зглянувшись над ним, вирішили піти й відвалити камінь від могильної печери, щоб дати йому можливість попрощатися з тілом Божої Матері. Та коли відкрили печеру, то не знайшли в ній пресвятого її тіла, а лише пелени. Здивовані апостоли повернулися усі разом у дім й молились Богу, щоб Він відкрив їм, що сталося з тілом Божої Матері. Увечері, після завершення трапези, під час молитви вони почули ангельський спів. Подивившись угору, апостоли побачили у повітрі Божу Матір, оточену ангелами, в сяйві небесної слави.

Божу Матір сказала апостолам: «Радійте! Я з вами повсякчасно і завжди буду молитовницею вашою перед Богом». Апостоли в радості вигукнули: «Пресвята Богородице, допомагай нам!»

Так Господь Ісус Христос прославив Свою Пресвяту Матір. Він воскресив її і взяв до Себе з пресвятим тілом її і поставив її вище за всіх ангелів Своїх.

Успіння Пресвятої Владичиці нашої Богородиці відзначається православною і католицькою Церквами, як одне з великих свят, 15 серпня за новим стилем і 28 серпня за старим. До цього свята слід готуватися двотижневим постом з 1 серпня, а за старим календарем 13 днів пізніше. Свято називається Успіння, тому, що Божу Матір померла тихо, немовби заснула, а головно називається так через коротке перебування її тіла у гробі, бо через три дні Господь воскресив її і возніс на небо.

Юрій ЧИГА

За допомогою Біблії та Підручника для сім'ї й шкіл, виданого УПЦКП – Київ, 2003.

Протягом 2–4 вересня у мальовничому закарпатському місті Рахів відбулося декілька важливих подій, які притягли до себе близько сорокати-сяч гостей із України і з цілого світу. Щороку на початку вересня тут відбувається Гастрономічний фестиваль-ярмарок «Гуцульська бриндзя». Але в цьому році, тому що припала черга Рахову (вже вчетверте!) провести Міжнародний гуцульський фестиваль, то організатори придумали їх «звороти», провести їх у той самий період, тоді коли «Фестиваль бриндзі», як всі тут говорять, завершив усі події в неділю, 4 вересня, у гарній святковій атмосфері. І в усьому, певна річ, посприяла тепла, майже літня сонячна погода!

Міжнародна науково-практична конференція

Напередодні згаданих фестивалів, 2 вересня зранку, відкрилась, як звичайно, перед Міжнародним гуцульським фестивалем, Науково-практична конференція. На цей раз тема конференції була: «Екологічні, соціально-економічні та історико-культурні аспекти розвитку прикордонних територій Мараморощини».

Я мала приємність і честь взяти участь у конференції, де була запрошена передати привіт від Союзу українців Румунії. Із вітальними словами до учасників зібрання ще звернулись: перший заступник голови Рахівської районної державної адміністрації Віктор Турок, заступник голови Рахівської районної ради Іван Копич, Рахівський міський голова Віктор Медвідь, голова Всеукраїнського товариства «Гуцульщина» Дмитро Стефлюк, віце-голова Словацького національного Комітету програми ЮНЕСКО, професор Іван Волощук та інші. Пан Степан Бучута, прибувши під кінець конференції, мав також нагоду, передати свої вітання як багаторічний співпрацівник Карпатського біосферного заповідника, головного організатора конференції. А конференцію відкрила начальник управління зовнішньо-еконо-

мічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва Закарпатської облдержадміністрації Рената Мойш-Шіман.

У перерві конференції був показаний цікавий історичний кінофільм (1983 рік) про фестиваль на Рахівщині «Жива ватра», якого продемонстрували на ретро-кіноапараті.

В роботі конференції взяли участь близько 100 науковців і гостей із України, Словаччини, Угорщини, Польщі. Із Румунії була досить поважна делегація науковців (українців і румунів), які готові були представити свої роботи. До речі, керівник конференції, пан Федір Гамор, постарався (за що йому честь і слава), щоб збірник із статтями був виданий вже до проведення конференції!

Розглянуто було питання природничого та історико-культурного розвитку прикордоння і дуже часто було згадувано якраз румунське прикордоння, з яким розпочалось багато поважних проектів і які ще чекають, щоб були довершені (міст через Тису, поїзд від Рахова до Клужу і потім до Європи тощо). В підсумку на конференції ухвалили резолюцію, у якій висловили ряд рекомендацій для поглиблення транскордонної співпраці, розв'язання екологічних та соціально-

ПОТРІЙНЕ СВЯТО У РАХОВІ

економічних проблем на відповідних територіях.

Учасників та гостей конференції розважав народний оркестр гуцульських інструментів Рахівського районного будинку культури під керів-

ництвом відомого нам, не раз учасника культурних подій у Румунії, Петра Ерстенюка.

XXIII Міжнародний гуцульський фольклорно-етнографічний фестиваль

З вересня зранку фестиваль розпочався урочистою ходою містом до головної сцени фестивалю – амфітеатру «Буркут». Фестивальна колона була сформована із районів гуцульських регіонів Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської та Чернівецької областей і гостей із-за кордону: Румунії, Словаччини, Угорщини, Польщі, Латвії, Канади.

Очолили ходу 56 трембітарів, всі заграли воєдино і велично, розпочавши масштабне дійство. Це була найбільша кількість виконавців, які одночасно зіграли в одному місці, і цей рекорд був вперше зафіксований. Наймолодшому музиканту, який взяв участь у встановленні рекорду – 6 років, а найстаршому – 80. Запалюючи полонинську ватру, фестиваль урочисто відкрили голова Закарпатської обласної державної адміністрації Геннадій Москаль і голова Всеукраїнського товариства «Гуцульщина» Дмитро Стефлюк. З привітальним словом до присутніх звернувся голова Рахівської державної адміністрації Павло Басараба.

Прекрасно відкрив художню програму Заслужений академічний народний хор із Ужгороду під керівництвом Наталії Петій-Потапчук, дорогої нам співпрацівниці! Після урочистої частини розпочався власне конкурс. На п'яти фестивальных майданчиках проходили змагання, і на кожній сцені змагалися виконавці та художні колективи. На жаль, гуцулів із Румунії, які би брали участі в конкурсі, як колись, на цей раз не було.

Загалом, Рахів в цей день виглядав як справжня столиця гуцульського краю. Постійно лунала коломийка, грали музики. «Таку кількість гуцулів у етнічному одязі, ще й здебільше автентичному, не часто можна побачити в одному місці», як було відмічено в одній із місцевих газет!

Переможців Міжнародного гуцульського фестивалю оголосили наступного дня, 4 вересня.

У рамках свята відбулася урочиста передача естафети. У 2017 році XXIV Міжнародний гуцульський фестиваль прийматиме Коломийський район Івано-Франківської області.

XVI-ий гастрономічний фестиваль-ярмарок «Гуцульська бриндзя»

В неділю, 4 вересня, Фестиваль «Гуцульська бриндзя» відкрився також урочистою ходою від центру міста до «Буркута». На це дійство приїхали учасники з України та гості з-за кордону (Румунії, Молдови, Угорщини, Польщі, Словаччини, Німеччини і Латвії).

Після відкриття фестивалю, запалення традиційної гуцульської ватри та нагородження переможців Міжнародного гуцульського фестивалю, бажаючі відвідали стилізовані садиби населених пунктів. Їх за оформленням, найкращих г'азду та г'аздиню, кращі роботи народних умільців, продукцію вівчарства, рівнем частування та оригінальністю представлення оцінювало журі.

Я, мала радість відвідати кілька із садіб різних закарпатських сіл, а особливо сподобалося наше сусіднє село Ділове, цікаве і гостинне, в якому знайшла і своїх родичів по мамі.

У рамках свята голова Закарпатської обласної державної адміністрації Геннадій Москаль вручав відзнаку Президента України – ювілейну медаль «25 років незалежності України».

Голова Рахівської районної державної адміністрації Павло Басараба щиро і сердечно привітав всіх зі святом та зазначив, що фестиваль започаткований для того, щоб вшанувати нелегку працю вівчарів, які в дощ та спеку щодня майстерно роблять свою справу, секрети якої передаються з покоління в покоління.

Ввечері програму продовжив гала-концерт гуцульських танцювальних та вокальних колек-

тивів. Виступили національний академічний гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія», народний артист України Василь Зінкевич, заслужений артист України Василь Данилюк, народний артист України Степан Гіга, народна артистка України Лілія Сандулеса та інші.

Завершено дійство святковим феєрверком.

Хочу ще додати, що в рамках цих подій 1 вересня у Районній адміністрації відбулась презентація книги прози літературознавця зі Львова, рахівського гуцула Олександра Масляника «Каміння на всіх». На презентації я мала приємність бути також присутньою, щоб привітати ювіляра, який щойно виповнив 60 років. Многая йому літ!

Як зазначив і заслужений буковинський журналіст Василь Гейніш у своїй статті: «Письменник О.Масляник та його творчість цілком мають право відноситись до елітарної літератури в Україні».

Хочу скласти щире подяку одному із головних організаторів цих дійств, давньому другові румунських гуцулів пану Іванові Беркелі із Рахова, який запросив мене й інших українців Румунії, прийняв, почистував і радів нашому приїзду і спілкуванню! Хай живе Гуцулія і наша дружба!

Ярослава-Орися КОЛОТИЛО

Фото авторки

День Незалежності України – урочистості

1. «Хроматичний діалог» – вернісаж в Галереї Мистецтв

Незалежність та суверенітет будь-якої держави – це найвищий ступінь усвідомлення національної цілісності народу, найрішуча оборона корінної/історичної землі пра-пращурів та визнання всього цього іншими народами/державами. Держава – це певний Простір, наданий Верховною Мудрістю певному роду, щоб позначити себе в Часі/Історії правдою і порядком у затриманні гармонійного функціонування складових корінної території. Хто це чинить, той впливається в Час/Історію, а хто ні...

Мудрий українець додав би ще таке: хто не плекає свою Історію, той втрачає і свою Географію!...

Український народ зумів позначити себе в Часі/Історії високоякісним культурним надбанням, а простір, наданий йому, тільки обороняв!... Був незалежним і в Часі творення Трипільської культури, і в часи створення слов'янських народностей, утворив незалежно-суверенну державу Київську Русь, затримував і обороняв незалежність державних формацій Гетьманщини, зцілювався в єдину соборну державу Українську Народну Республіку і, нарешті, проголосив себе 24 серпня 1991 р. незалежним в суверенній державі Україні!

Бути незалежним, тобто вільним, це генетична складова всього живого світу, тим паче людини. Щоб вміти бути вільною, людині надано спроможність отримувати всі потрібні для цього інформації. Українець володіє всіма корисними йому інформаціями, але пропустив, на мою думку, в Часі/Історії два із повчань Книги Сираха

– Старого Завіту: «Ближньому допомагай за твоєю спромогою, а й зважай на те, щоб самому не провалитись!» та «Як ти йому корисний – послугується тобою, а не матимеш нічого – він тебе й покине...» Тому, мабуть, почав дуже ретельно і старанно переглядати свій Час/Історію, відокремлювати «кукіль від зерна» і свято шанувати свої правдиві позначення в цьому вимірі, а День Незалежності – це найголовніша позначка українського роду/народу, не тільки стосовно тієї чи іншої історичної дати, а – найважливіше – стосовно менталітету про суть власної екзистенції/призначення!

Сучавська повітова організація Союзу Українців Румунії вписує постійно в свій календар культурних дій великі свята українського роду/народу. Привернемо увагу до двох форм

вшанування 25-ої річниці Дня Незалежності України, здійсненими за підтримки першого заступника голови Івана Боднаря та голови Серетської організації СУРу Михайла Міхаєску-Анюка.

І так, 17-го серпня в приміщенні Галереї мистецтв міста Радівців, в присутності фахівців, місцевих авторитетів, представників українських громад Буковини, місцевих шанувальників образотворчого мистецтва відбувся вернісаж виставки робіт майстрів-художників Івана Боднаря та Раду Берчі, виставки присвяченої Дню Незалежності України.

Буковинський поет **Міхай С. Вікол** представив коротко амфітріонів цього особливого душевно-духовного моменту: «Шановні гості, ласкаво просимо бути учасниками цієї виїмкової урочистості духовного піднесення, створеного творчим співвідношенням двох друзів, двох побратимів по пензлю, двох визначних буковинських художників. Іван Боднар, котрого друзі звать Саша, вміє своїм мистецтвом наблизити людський світ до краси, незалежно від країни, від народу чи роду, якому належить, бо в мистецтві не існує таких обмежень. Загальноновизнана та істина, що людина не може існувати без мистецтва. Мистецтво, здається, дає людині певне місце як в Просторі, так і в Часі. Картини Івана Боднаря говорять про його душевну чистоту і теплоту, всуперч тому, що доля, в його дитинстві та юності не так часто усміхалась йому. Але, мабуть, доля знає краще за нас, бо зуміла виплекати в душі і в дусі Саші силу боротьби за краще в житті, за виявлення найглибших душевно-духовних покликань. І про це говорять його картини. Зверніть увагу на таємне мовчання лісу, що терпить нерозумним вирубам, бо знає що відродиться колись-то, але знає що потерпить і той люд, що живе поруч з ним. Квіти в його картинах сугерують оту частину долі, в якій людина виявила себе, поборолася труднощі і сягнула справжньої краси.

Його картини були виставлені і в Україні, в багатьох містах, вони високо оцінені фахівцями та шанувальниками краси. Але Іван Боднар зумів додати своїм картинам ще й особливої гуманітарної вартості. Подарувавши кілька своїх робіт благодійній установі, яка продала їх на аукціоні, він допоміг таким чином тяжкохворій дівчині з м. Чернівців здійснити/оплатити операцію.

Іван Боднар був нагороджений Товариством «Україна-Світ» в особі поета-героя України Івана Драча, ювілейною медаллю «Тарас Шевченко».

Яко людина, він подібний всім нам, з власними переживаннями, почуттями, нервами, тощо,

але яко митець, – він відкривається нам в своїх картинах. Отож, розглядаймо їх!...

Майстер Раду Берча – це інший мій друг, але, по-перше, це визначний буковинський митець, художник, письменник, людина, яка не вміє ворогувати і мстити, котрий представив свої роботи в понад 250 виставках як в Румунії, так і поза її межами. Він людина широкого культурного горизонту, вишуканої духовної гостроти, і саме це ви можете спостерігати і в сьогоднішній його виставці. Символіка його графіки стосується загальних тем людського

буття, між якими можемо бачити тут Час, Любов, Красота, Вічність і.т.п.

Те, що треба зауважити, це незаперечний талант Раду Берчі, призначення, дане йому Верховною Мудрістю, для висвітлення правдивої життєвої дороги людини. Йдучи за його картинами, ви потрапите на таку дорогу!...»

Іван Боднар представляє особливих запрошених на подію: Нестора Татара – мера міста Радівців, Теофіла Рендюка – радника-посланника Посольства України в Румунії, доктора історичних наук, Валерія Карбашевського – представника державної адміністрації Чернівецької області, Васіле Шолду – голову Добродійного Товариства Козаків м. П'ятра Нямц, Румунія, Васіле Моцока – генерала-резервіста, опікуна установи для обездолених дітей «Святого Лаврентія» в м. Радівці.

Нестор Татар: «Вельмиповажні запрошені, відчуваю особливу честь брали участь в такій виїмковій події і хочу на самому початку запевнити Вас в тому, що в діяннях місцевої ради, і не в останню чергу в моїх, культурні виявлення стоять у списку пріоритетних діянь як в даному, так і в подальшому періодах. Від пана Боднаря отримав інформацію, що в ближчому часі відбудеться міжнародний пленер художників з кількох країн, котрі перебуватимуть тут, творитимуть і своїми роботами говоритимуть про чудову красу Буковинського краю. Я переконаний в тому, що в першій мірі культурними заходами можна побудувати цивілізований статус нашого життя-буття. Дякую та успіхів Вам!»

Пан **Теофіл Рендюк:** «Дозвольте від імені Посольства України в Румунії та від мене особисто подякувати за честь бути запрошеним на таку особливу виставку, присвячену Дню Незалежності України. Хочу уточнити спершу, що ваш захід врамлюється якнайкраще у сукупність подій, що відбуваються в Румунії для відзначення 25-ої річниці Незалежності нашої батьківщи-

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

(Продовження на 9 стор.)

до 25-ої річниці на Буковині

(Початок на 8 стор.)

ни. Це найголовніша подія сучасної історії України, котру українці і румуни відзначатимуть 24-го серпня поточного року.

В якості доктора історичних наук, мені приємно пригадати Вам, що Україна, як незалежна держава, пройшла чотири етапи: 1. Етап Київської Русі – 9-13 ст; 2. Етап Запорізької Січі – 1495-1775 рр., період першої демократичної держави в центрі Європи; 3. Етап Української Народної Республіки – 1919-1922 рр., період встановлення дипломатичних відносин з Королівством Румунії, які протримались 6 років; дипломатична установа України знаходилась в будинку нр.72, Каля Доробанць, Бухарест, сьогодні Посольство Туреччини в Румунії; 4. Останній етап – проголошення Незалежності України 24-го серпня 1991 р.

Найвизначнішою подією цього свята буде парад збройних сил України. Всі знаємо, що Україна буде найпотужніший літак в світі – Руслан, та ракети-носії мирного призначення, бо добровільно і за гарантуванням чотирьох світових сил-країн – США, Англії, Франції та Росії – Україна відмовилась від атомної зброї. Три країни дотримуються даного слова, а Росія, на жаль, підтримує підлі воєнні провокації в Донеччині та Луганську, де померло понад шість тисяч наших бійців-оборонців.

Я gratулюю Івана Боднаря та Раду Берчу за їхній творчий труд, за їхнє щире ставлення до історії України, до долі українського народу і дякую за запрошення. Я також радий тому, що делегація Чернівецьчини бере участь в такому важливому заході, а це свідчить про дружні відносини між нашими народами-сусідами. Міцного здоров'я всім Вам, творчого натхнення художникам, духовної насолоди учасникам!»

Іван Кідешук: «Ваша Ексценціє, пане радник-посланник Посольства України! Вельмишановні гості з України! Вельмиповажні шанувальники образотворчого мистецтва! Велика радість наповнила мені душу тим, що випала така особлива нагода бути в Радівцях, в цьому прекрасному приміщенні – Галереї мистецтв, і хочу подякувати, по-перше, авторам виставки І. Боднарю та Раді Берчі.

З Іваном Боднарем ми знайомі з дитинства, і знаю його любов до малювання. Раді Берчі також мій знайомий, знаю про його творчу діяль-

ність і шаную її. Ще радий тим, що в цьому приміщенні відбуваються культурні події особливої духовної валентності, а сьогодні ми попали прямо в колыску мистецтва: живопису, музики, ораторства, поезії. Захід особливий, вдалий, і хай дасть Бог, щоб якнайбільше відвідувачів насолоджувались оцим блискучим мистецтвом.

Художні роботи наших друзів збуджують найтаємніші емоції на рівні уяви, кличуть до душевної чистоти та духовного світла, створюють оптимізм, кличуть до пізнання.

І не в останній мірі я радий тим, що знаходжусь між друзями та між шанувальниками краси. Хай Бог дасть всім здоров'я, художникам творчого натхнення та якомога найбільше шанувальників красного мистецтва!»

Буковинський поет **Еміл Януш** прочитав-присвятив цій події кілька своїх віршів, а професор музики **Олександр Домнар** майстерно виконав на фортепіано кілька фрагментів з класичної музики.

Подію завершено коротким фуршетом, обміном вражень та фотозніманням.

2. Пісенно-хореографічний діалог

В стольному місті Сереті, на нашій славній Буковині, 24-го серпня, в залі місцевого Культурного дому «Міхай Теліман», за піклуванням голови місцевої організації СУРу **Михайла Міхаєску-Анюка**, члена повітового комітету, відбувся урочистий концерт-діалог, присвячений Дню Незалежності України.

Під оплески повного залу амфітріон цієї особливої урочистості Міхаєску-Анюк представив делегацію Чернівецької області, в складі якої знаходились Валерій Карбашевський з дружиною та представники громадської організації румунської меншини Василе Терезяну та Н. Шапка, котрі визначили чітко значення Дня Незалежності України для виховання молодого покоління як в Україні, так і поза її межами в зонах, де проживають українці.

Відзначив Міхаєску-Анюк присутність молодого новообраного мера громади Балківців Василя Шоймана, щирого шанувальника рідного українського слова, та участь першого заступника Сучавської організації СУРу Івана Боднаря, який передав всім учасникам свята міцного здоров'я, миру в душі та в країні, благодаті та сили йти світлою життєвою дорогою. Підкреслив, так само, присутність визначних місцевих діячів української культури.

Пісенно-хореографічний діалог-концерт склали вокальний об'єднаний ансамбль сурівських організацій міст Мілішівців та Радівців та найвідоміші і найпотужніші ансамблі пісні і танцю сіл Балківців та Негостини – «Козачок» і «Червона калина». Перший колектив створив та успішно керує ним і по сьогодні славний викладач-наставник Петро Шойман, другий – за піклуванням не менш відомого викладача-наставника

Юліана Кідеші, нині заступника мера громади Балківців.

Визначили свої таланти і мистецтво ці останні два колективи не тільки у Сучавщині, але й в багатьох місцевостях Румунії, України та Молдови.

Сьогодні їх запрошено виявити не тільки граціозність рухів молодих танцюристів, не тільки чарівність голосів, гармонізованих у вражаючу хорову мелодію, не тільки божественну красоту народних строїв, а головне виявити душевну насолоду від того, що виховуються в українській куль-

турі, що відкривають в ній мудрість і таланти предків і не востаннє – самих себе. І вони зуміли це показати на сцені, облагородити своїм зусиллям серця глядачів справжнім пісенно-хореографічним діалогом, виступаючи поперемінно з співами і танцями.

З моєї точки зору, надзвичайно відбувся весь діалог, але особливе враження справили гуцуль-

ський танець ансамблю «Козачок», тематичний козацький танець ансамблю «Червона калина» та хор того ж самого ансамблю. Під проводом чарівної диригентської палички професор Микола Майданюк не тільки професійно підбирає найгарніші українські хорові пісні, але й майстерно гармонізує голоси різних поколінь.

Його понад шістдесятирічний досвід культурної праці, колективи створені ним, вповні заслужені успіхи, переконують молоде покоління в тому, що рідна культура завжди буде найсоліднішою точкою опори у вихованні людини та найширшим вікном до інших культур.

Апофеозом Серетського свята Незалежності України стало виконання Петром Шойманом пісні «Родина» на слова Вадима Крищенка, музика Олександра Злотника, яка об'єднала на мить всіх присутніх в одне величезне серце, що було по складах «Не-за-леж-ність», а символом такої щирої душевної єдності майорили прапори обох країн в руках молодого покоління.

Закінчились урочистості спільним фотографуванням та дружньою вечерею.

Гуцульський календар

Гуцульський рік

Гуцули, як етнічна група великого українського народу, з давен керували за своїм специфічним календарем, бо вони щодо церковних свят строго тримають так звані «громові» свята, щоб Всевишній охоронив їх господарки, худобу сім'ю. Ці свята стосуються зокрема розмноження худоби, охорони їх від різних хвороб, від диких звірів (ведмедів, вовків, рисів та інших).

Назва календар походить із латинської мови «calendae» – календи. Це є системою літочислення, лічення великих проміжків часу, що ґрунтуються на періодичності явищ природи, пов'язаних з рухом небесних світил. Сучасний міжнародний календар, яким користуються і в Україні, є сонячним, так званий Григоріанський нового стилю. Українські православні і греко-католицькі церкви, як і більшість християнських церков східного обряду, користуються старим Юліанським календарем, який через кожні 128 років відстає від Григоріанського на 1 добу. Тому зараз різниця складає 13 днів, і через це релігійні свята християни святкують у різний час.

В Румунії Святий Синод Румунської Православної Церкви, беручи під увагу порозуміння із церквами сестрами та Патріархією Константинополя, встановив перехід Румунської Православної Церкви до Григоріанського календаря – святкування за новим стилем. Для церкви це була дуже трудна справа. Населення Бесарабії, правобережжя Черемоша і взагалі всі українці Буковини не були згідні із рішенням щодо переходу до Григоріанського календаря, тобто нового стилю. Тому в час Воскресіння Господнього Святої Пасхи, в Королівській Румунії християни освячували тільки хліб та продукти без ніякого Богослужіння. Це сталося 1929 року, після п'яти років від Рішення Святого Синоду Румунської Православної Церкви щодо переходу до нового Григоріанського календаря нового стилю. На Буковині, день за днем, більшість громад під впливом Путнянського і Молдовицького монастирів перейшли на новий стиль. Залишлося дуже мало сіл та присілків, де і по сьогодні святкують по-старому. Це села та присілки громад Ульма та Ізвоареле Сучевей, частина громад Бродини та Молдови Сулиці. Знаємо, що в Банаті, Арадї наші українці святкують «по-старому», бо вони прийшли із Мараморощини та Закарпаття, а також гуцули буковинських сіл, правда, в меншій кількості. В Гирлі Дунаю також не сталося ніякої зміни, залишилися святкувати за Юліанським календарем.

Сьогодні в Румунії понад один мільйон людей святкують за Юліанським календарем. Це серби, болгари, хорвати, словаки а також декотрі з румунського населення, головні із зони міст Фалтічень Сучавського повіту та Бріїли. В с. Слетіоара на Сучавщині існує Митрополія старого обряду, котра розвивається, будують нові церкви, скити, монастирі. Наприклад, на хуторі Плоці, що адміністративно належить громаді Ізвоареле Сучевей, добудували церкву та мікроготель. Віруючі – це українці із громад Ульма та Ізвоареле Сучевей.

На Україні віддавна видавались календарі щорічники певної тематики. Кілька зразків таких календарів я бачив у Київському музеї української літератури. Ідучи за цією традицією, у 1935 році Петро Шикерик Деників, активний громадський діяч, вїт (примар) села Жаб'є, посол сейму, етнограф, фольклорист, був ініціатором

видання «Гуцульських календарів» у 30-их роках ХХ століття. Саме за це, коли настала рздянська влада, його вислали у сибірські табори, де й помер. Він є автором великої повісті, написаної гуцульським говором «Дідо Йванчік (понад 500 сторінок). При підтримці товариств того часу, приятелів, гуцулів, він видає «Гуцульський календар» на 1937 і 1939 роки, а потім, як наступила радянська влада, вона заборонила видання цього календаря. Проте гуцули ввели саморобні календарі. Цікава та річ, що всі неписьменні гуцули, головні жінки, знали церковні свята напам'ять і котрого місяця, і дати призначені у церковному календарі. Знали, чому їх повинні святкувати: про людське здоров'я, про маржину, проти різних стихій, громові свята і т.д.

У гуцулів одні місяці не мають ту ж саму назву, як у сьогоднішніх календарях.

*Січень – січник
Лютий – лючень
Березень – марот
Квітень – цвітень
Травень – май
Червень – гнилень
Липень – білень
Серпень – копень
Вересень – жовтень
Жовтень – падолист
Листопад – грудень
Грудень – просинець*

Поважний вісімдесятирічний гуцул Михайло Осипчук-Дідишин, народний письменник, гуморист, фольклорист, різб'яр, публіцист із с. Космачі Косівського району Івано-Франківської області кожному місяцеві приділив по віршу, з яких подаю у цій статті лише по одній строфі.

Січень – січник

*Місяць січень є радісним,
Всі його чекають,
З Новом роком, з новим щастям
Люди ся вітають.*

Лютий – лючень

*Місяць лютий то філософ.
Любить жартувати.
Не раз мете так снігами –
Тяжко вийти з хати.*

Березень – марот

*А березень – то зрадливий
Нема йому віри,
То тепленько, то холодно,
То мете без міри.*

Квітень – цвітень

*Квітень місяць є радісний,
Весна наступає,
Але вдачу, як березень,
Він частенько має.*

Травень – май

Травень місяць як той князь,

*Лиш ся любувати,
Та для себе ту дівчину
Пишненьку шукати.*

Червень – гнилень

*Червень місяць дуже гордий,
Над усім панує.
Він дивиться на всіх згори,
Хто і як газдує.*

Липень – білень

*Липень – місяць це поважний,
Він дуже гордиться.
Як той хлопець, що недавно
Тільки оженився.*

Серпень – копень

*Серпень місяць – вже газда
Що добре газдує.
Він дивиться своїм оком,
Що і де бракує.*

Вересень – жовтень

*Вересень дуже поважний,
Не любить гонору.
Він дивиться, щоб весь труд
Звезли у комору.*

Жовтень – падолист

*Місяць жовтень – це богатир,
Все в коморі має,
Бо він вліті не дармує,
За всім доглядає.*

Листопад – грудень

*А листопад не журиться,
Навіть не сумує.
Пофарбував листя своє
Та й тим ся люблює.*

Грудень – просинець

*Тут і грудень з білим пухом
Хоче всіх накрити.
Просить усіх у ліжечко,
Аби відпочити.*

«Гуцульський календар» відновлений 1991 року за ініціативою покійного Дмитра Ватаманюка, бувшого голови Всеукраїнського об'єднаного товариства «Гуцульщина», яким керував 25 років. «Гуцульський календар» видає видавництво «Гуцульщина» із села міського типу Верховина Івано-Франківської області. Редактором календаря є Калина Ватаманюк, заслужений журналіст України, упорядник був покійний Дмитро Ватаманюк, обласний депутат, а наслідником є Роман Клим.

«Гуцульський календар» виходить щорічно у надзвичайному вигляді. Має 100-120 сторінок із статтями про історію, звичаї, вірування гуцулів. Обкладинки дуже красиві, кольорові, пов'язані із гуцульським світом.

Видавництво «Гуцульщина» видало багато корисних книжок із гуцульського життя, як: п'яти томна робота Володимира Шухевича «Гуцульщина», роман «Йванчік» Петра Шикерика-Деника, «Гуцульська Спадщина» Івана Синька, «Струни Черемоша» – поезії сучасних поетів Гуцульщини, збірники фольклору горян та багато інших книжок, з яких дійшли і до українців Румунії.

Юрія ЧИГА

Х-ий фестиваль капусти у Мілішівцях

Якщо місяць вересень, то в місті Мілішівці, що на Сучавщині, відбувається Фестиваль капусти.

Може, одні читачі будуть казати: що це за чудовисько, що фестиваль капусти відбувається у місті!?

Тому кілька років багато наших сіл стали містами. Жителі думали, що як вони стануть городянами, то будуть жити як у місті, але вони почали платити тільки більші податки, а все інше залишилося як колись!

Фестиваль капусти започаткував мер Мілішівців Мірча Лаурус, який завоював вже четвертий мандат, і в наступні чотири роки він буде мером.

Мілішівчани розвозять по Румунії щороку сотні тонн квашеної капусти, огірків та зелених помідорів.

«Мілішівська капуста» та «мілішівські огірки» – це вже румунські «бренди».

Фестиваль відбувся на великій площі, де були виставлені всілякі плоди мілішівської землі, але була зведена і сцена для артистів.

Мер Мірча Лаурус та депутат Йон Стан поградували мілішівських землеробів за їхню працю.

Ще до початку фестивалю відбувся конкурс з шахматів. Петру Шербан отримав похвальну грамоту.

III-ий приз – Джіка Калдериску

II-ий приз – Іон Попеску

I-ий приз – Георгій Генцар.

Честь їм!

Виставку капусти та всілякої квашенини організували: Дана Слусир, Елена Песеїле, Петро Сенчук та Петру Шербан.

Виступали на сцені молоді артисти Андрей Михайлов із Фелтічень, Бріана Сенеджак та Лариса Цугуй із Вікову де Сус, сестри Думіреску та Аліна Загаріє із Бадівців, із Войтинелу – Емілія Попеску, Анкуца Беркулян із Білки та Діана Ігнат із Мілішівців.

Український ансамбль «Ружа буковинська», заснований панною Брендушою Песлар, інструктор проф. Петро Шойман, проспівали українські пісні, але і виконали українські танці.

І на цей раз солістки цього ансамблю Даніела Прікічі та Андрея були на високому рівні.

Виступали ще ансамбль «Фретеуцянка» із Фретеуцій Веці та «Чобенашул» із Радівців.

Фестиваль закінчився пізно вночі,

коли співав ансамбль «Стар».

Багато успіхів, пане мер Мірча Лаурус!

Микола КУРИЛЮК

Фото автора

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Дві правди про Крим, дві правди про Донбас

Нещодавно пощастило бачити на телеканалі «112 – Україна» принциповий діалог між двома яскравими українськими інтелектуалами – доктором юридичних наук, колишнім заступником Секретаря Ради національної безпеки і оборони Степаном Гавришем і журналістом Дмитром Гордоном. Принагідно варто сказати, що цей канал тепер в Україні вже майже поза конкуренцією, не лише оперативну, як жоден інший, оновлюючи новини з країни і світу, але й сміливо, нерідко просто героїчно виносячи на публічне обговорення найгостріші проблеми суспільства.

Темою цього діалогу була доля Донбасу і Криму, тобто те, що найбільше сьогодні болять українців. І, на жаль, це не той біль, котрий з'єднує людей, змушує їх спільними силами шукати раду на нього. От і розмова між С. Гавришем і Д. Гордоном звелася до двох протилежних точок зору, й кожна мала під собою певні підстави.

На думку Д. Гордона, нема абсолютно ніякої рації триматися за Крим, оскільки переважна більшість його населення, крім хіба жменьки татар, ненавидить Україну, її незалежність і готова бідувати, сидіти без світла і води, але бути у складі Росії. Майже така сама ситуація з Донбасом. Хто чувся українцем, хто не хотів жити у бандитських «республіках», той давно виїхав звідти. Залишилися україноненависники, котрих Кремль озброює і вчить будувати «нове життя». Ну то нехай будують поза Україною.

С. Гавриш, не погоджуючись з такою логікою, виходив з чітких конституційних засад: суверенна Українська держава не сміє поступитися жод-

ним кроком своєї території. Віддати ворогові один палець нині – завтра він схоче відірвати всю руку. Однак, шановний юрист, стоячи на твердому ґрунті теорії, не взяв до уваги, що той «палець», тобто Крим, вже практично втрачений, за два роки Росія перетворила його на військовий пляцдарм, включно з ядерною зброєю. Про Крим треба було раніше думати – коли перших «зелених чоловічків» легко можна було знешкодити. А тепер чухайте потилиці і вдовольняйтеся безвартісними запевненнями Заходу, що він ніколи не визнає анексії українського півострова.

Щодо Донбасу, то невтрата його для України ще небезпечніша, ніж втрата. «Рятувати» Донбас для України на умовах Москви, як радять Берлін і Париж, – значить перенести цю ракову пухлину всередину українського суспільства, що неминуче викличе в ньому смертельні для незалежної української держави незгоди і розколи.

Після того, як перемовини в Мінську покинув чесний Роман Безсмертний, експертні оцінки підійшли до однозначного висновку: «мінський процес» насправді є «мінським абсцесом», який, прорвавшись, або знищить Україну, або, навпаки, вийде з нього капітулянтський гній – і Україна почне стрімко одужувати.

Вибух в суспільстві збіжиться з виборами на окупованих територіях Донецької та Луганської областей, коли формально вони повернуться в Україну, сядуть на український державний бюджет, а фактично залишатимуться, згідно з розрахунком Москви, україножерними анклавами й розповсюджуватимуть заразу по всій Україні. Тому ці вибори просто неможливі.

Що ж можливе? Очевидно, найдоцільніше – на який час заморозити конфлікт, що зобов'яже Росію утримувати донбаських сепаратистів за свій рахунок. Для деградуєчої російської економіки це буде гарний подарунок.

Третім варіантом може стати всеукраїнський референдум щодо дальшої долі окупованих територій. Є велика ймовірність, що соборна воля українського суспільства може виявитися сильнішою і результативнішою, ніж воля угодницької української владної верхівки.

Петро ЧАСТО
(«Свобода» – 8 ЛИПНЯ 2016)

ПОСМЕРТНА ДОЛЯ ШЕВЧЕНКА МІЖ ПРИНИЖЕННЯМ, ВЕЛИЧЧЮ І САКРАЛЬНОЮ ЦІННІСТЮ

(Відгук на монографію «Подія на Чернечій і долі людей» Світлани Брижицької, Черкаси, 2013)

Національний поет України Тарас Шевченко, мученик і пророк українського народу, був розп'ятий за слово, за правду і волю рабів отих німих, яким присвятив свій «Кобзар» і благав у Бога їм кращої долі. За них і разом з ними великий поет-романтик страждав ціле своє коротке життя (1814 – 1861): кріпаком до 24 років, каторжником в азійських пустинях царської Росії із забороною писати і малювати, постійно переслідуваний царським урядом (13 років), з долею справжнього невільника, через яку, з підірваним здоров'ям, помер несподівано на другий день таки свого дня народження – 10 березня /26 лютого, в Академії

художеств, там, де вчився і творив – писав і малював свої шедеври, де зустрічав з любов'ю і пісню своїх друзів, що оцінювали його за невмирущі вірші, думи, балади та поеми, в яких ридала обездолена Україна з своїми синами і доньками та прославлялась велика й незабутня історія козацької доби в боротьбі за волю й незалежність; любили його картини «Живописної України», любили його унікальні гравюри, за які був нагороджений титулом академіка. Ще любили друзі і знайомі Шевченка слухати його вірші та чарівні і болючі пісні. Коли узнали, що не стало поета й художника, прийшли всіма у церкву на похорон великого друга, де виступили 15 речників і понесли його труну у лавровім вінку на плечах студенти на Смоленське кладовище. Виступали з словом Куліш, Білозерський, Костомаров, студенти П. Чубинський, Хорошевський, Хартахай та інші, але зворушив усіх своїм надгробним словом П. Куліш, який визначив велич і унікальність Тараса Шевченка для України та українського світу, бо поет ніколи не був між чужими, а завжди між рідними: «Ні в кого з українців не було такої сім'ї, як у тебе, на той світ не провозжали. Були в нас на Україні великі воїни, були великі правителі, а ти став вище всіх їх, і сім'я рідна в тебе найбільша (...) Ти вчив нас правди святої, животворящої. От за сю то науку зібралися до тебе усіх язиків люди як діти до рідного батька» (див. Біографія Т.Г. Шевченка за спогадами сучасників, Київ, 1958, с.326), Далі добрий друг Куліш обіцяє повернення на рідну Україну: «Бажав єси, Тарасе, щоб тебе поховали над Дніпром-славутом: ти ж бо його любив і малював і голосно прославив. Маємо в Бозі надію, що й се твоє бажання виконаємо. Будеш лежати, Тарасе, на рідній Україні, на узбережжі славного Дніпра, ти ж бо його ім'я навіки з'єднано» (там само).

Так воно сталося, бо щирі друзі М.М. Лазаревський, Гр. Честаховський, А. М. Лазаревський та художник Мокрицький 26 квітня повезли тіло поета на Україну і в десятий день прибули до Києва, де ждало багато народу на чолі з троюрідним братом Варфоломієм, і після панахиди в церкві Різдва студенти понесли батька Тараса вздовж Дніпра з городовою музикою, а процесія з людьми в жалобі та отцями досягала «цілісінку верству», як свідчить Грицько Честаховський (там само, с.348). А парох П. Лебеденцев свідчить, що за покійним Тарасом

людей було так багато «як на Володимирський хресний хід і на п'ять кроків виступали молоді оратори про Кобзаря, а коли хтось із народу запитав «Хто покійний? Почулась відповідь «Мужик, но чин генеральський.» (там само, с.346).

Так народ відчував величну постать Шевченка, яку пізніше відкриє І.Франко: «Він був сином мужика і став володарем у царстві духа».

Останню поїздку додому Шевченко робить пароплавом з своїми близькими друзями та ріднею на Чернечу гору, де люди впряглись до козацького воза з червоною китайкою. «Та повезли діти свого батька до свого дому», з тугою нотує той же друг Грицько і там народ руками висипав високу могилу з дубовим хрестом, щоб лежав Син України у вічному спокої, але дубовий хрест буде замінений чавунним пам'ятним хрестом між 1884 – 1923 роками, що брутально був знищений і замінений радянським пам'ятником.

Отже, саме про посмертну долю Шевченка у Каневі та заміну чавунного хреста на могилі Кобзаря йде мова у монографії Світлани Брижицької «Подія на Чернечій і долі людей», що має на меті ідею «становлення національної ідентичності українців» між 1896 – 1926 роками, з аргументами записів відвідувачів могили поета в даний період. Це надзвичайне соціологічне дослідження вдруге наполягає на грубу наругу порушення радянською владою над християнським символом хреста, яким визначається християнська ідентичність покійного, що лежить у гробі і жде друге пришестя Ісуса Христа – Спасителя нашого (див. перше видання 2004 р.). В цьому й полягає важливість лицьової книги, яка настоєє на ідеї формування національної ідентичності українського народу, в тому смислі, щоб зберігати кожному українцеві і посмертну ідентичність. Вона залежить від його увірування в Бога та в праві на спасіння, що не можливе без хреста, бо національний поет України був справжнім християнином, православним (хрещений 28 лютого/12 березня 1814 р.) і не був атеїстом, як звали його радянці, а боголюбителем при житті та з хрестом на могилі Смоленського цвинтаря, а потім у Каневі з дерев'яним хрестом та чавунним хрестом-голгофою (за проектом акад. В. Сичугова), спочатку забороненим через провокаційні рядки казематського вірша «Свою Україну любіть/ Любіть її...Во время люте/ ...». І хоч надпис не був дозволений, комсомольці зруйнували

хрест, бо атеїсту Шевченку краще годився величний радянський пам'ятник (1923р.).

Монографія Св. Брижицької, дослідниці-шевченколога і замдиректора Шевченківського Нацзаповідника, спонукує всіх українців включитися до виконання його заповіту: «Не забудьте пом'янути незлим, тихим словом» та врятувати від осквернення могили-святини української, щоб зберегти поету християнське право на спасіння, яке має перед Богом кожна людина. Аналіз побудований на підставі радянських документів влади та книг вражень, роздумів і побажань, заснованих Василем Гнилоширним (Гавришем) письменником, фольклористом, журналістом та ініціатором музею «Тарасова світлиця». Всі три розділи: 1. «Був на могилі у той день, коли знімали хрест...» – 1923-1926 рр.; 2. «Виконаємо заповіт твій всією громадою...» – 1927-1928 рр. і 3. «Монумент вражає своєю бідністю...» – 1927-1928 рр., які синтезують думки народу та своєю відкритістю вимагають від нас, наслідників Шевченка, виправити ганебні втручання червоної влади. Авторка монографії у висновку вважає знесення хреста на могилі Шевченка «карколомною подією» на «психологічній рівні»...

Шевченко боровся за духовну цілісність України, за правду, волю і братолюб'є, благав у Господа милості, бо знав, що українська «хата» /державність від цього залежать, як писав у своїй епістолі «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...»: «В своїй хаті своя й правда/ І сила, і воля». Найбільше поет звертав увагу на захист духовної і фізичної сили простого народу від зла своєї чи запозиченої еліти, лжепатріотів та зрадників, яких проклинає за те, що «шкуру дерете/З братів незрящих, гречкосіїв...» (див. «І мертвим, і живим, і ненародженим...»).

Своєю силою провидіння поет засуджує «брутів і коклесів» українського народу, що не зичать мудрості і правди із живої історії, а вибрали собі ганебну долю («раби, подножки, грязь Москви, варшавське сміття»), щоб розпинати свою таки Україну, незважаючи на кару Господню тих «хто матір забуває». Саме такі люди на підставі офіційної ідеології Києва та Москви постаралися виправити «приниження» Т. Шевченка царською Росією і зняли хрест з його гробу (див. рішення канівського райкому з 22 квітня 1923 р.) про заміну хреста бюстом, як визначав В. Іжевський, голова київського губкомнезаму: «настав час на заміну хреста, бо великий поет, художник і мужній борець...не вірив ні в бога, ні в боженят». Свідок цієї антихристиянської події Диментій Люлька (25 р.) бачив, як 1 травня 1923 р. зібрались люди, що накинули ланцюги на хрест і тягнули його долу, але звалити не вдалося. Наступного дня «ті ж самі комсомольці» прийшли з молотами і кинулись до хреста, але їх зупинив сторож Іван Ядловський, щоб не допустити

Іван КІДЕЩУК

(Закінчення на 13 стор.)

ПОСМЕРТНА ДОЛЯ ШЕВЧЕНКА МІЖ ПРИНИЖЕННЯМ, ВЕЛИЧЧЮ І САКРАЛЬНОЮ ЦІННІСТЮ

(Відгук на монографію «Подія на Чернечій і долі людей» Світлани Брижицької, Черкаси, 2013)

(Продовження з 12 стор.)

осквернення. Поваливши хрест, молодці бухнули його з гори і він покотився до підніжжя з розбитим кільцем, тобто серцевиною, щоб вернутися реставрованим, за допомогою акад. М. Біляшівського, не на гріб, а біля входу музею аж 11 лютого 1988р., геть після смерті рятівника. На місце хреста поставили чавунний бюст 1 липня 1923 р. а про урочистість гордо писав той же В. Іжевський хвалюю і лозунгами: «Доки живе влада Рад, не умре Тарас!». На превелике щастя, влади Рад вже чверть століття немає, а Шевченко справді залишається «вічним як народ» (І. Дзюба).

Відомий критик та історик літератури Сергій Єфремов занотував у своїм щоденнику: «Був і на Шевченковій могилі. Мерзость запустенія і гидотности. Замість чудового простого хреста, що так пасував до окружного ландшафту й далеко білів на фоні зелених дерев – чорний незграбний стовпець, а на йому паршивенький б'юст, з якого видно саму шапку». Цікаво знати, що 1925-1926 рр. дописувачі засуджують зняття хреста, антихристиянський жест яким влада виключала самого Бога, бо відтоді слово Бог писали малою буквою, хоч життя Шевченка – нескінчений хрест». Хрест його треба було зберегти свідчила українська землячка Орися з Америки. Вірно і болюче сприймаємо правду про посмертну долю Шевченка та його хреста, бо хрест – символ сакральних цінностей, універсальний символ єдності життя і смерті, символ християнства, страждань і смерті Ісуса, шлях сходження із пекла до раю і Бога, символ Господнього захисту і спасіння своєю «силою Чесного і Животворчого Твого Хреста» Господнього «В ім'я Отця і Бога і Святого Духа.

Аміль.» (там само, сс.98-99). Як науковець авторка монографії нотує об'єктивно про найбільшу втрату «християнської традиції», бо вже між 1927-1928 рр. під натиском влади гинуло «розстріляне покоління», люди були переслідувані і тероризовані, щоб схилили голови і, певне, у цих умовах більшість дописувачів на могилі Шевченка вихваляла красу і велич Тарасової гори. А це означало, на жаль, «що український громадянський патріотизм і щира релігійність не вмістилися в «прокрустове ложе» нової влади», що нищила ідею національності і релігії безбожжям, а в цьому крилася небезпека «самоусвідомлення», втрати «історичної пам'яті», свого національного «Я», як писав Є. Сверстюк. Дуже

боляче нам, що могила Шевченка і сам Шевченко використовувались нібито для створення міфу величі Шевченка з надією зміни людської ментальності і зміна страхотлива, грізна, крокувала вперед вже людьми, які не виконували заповіту Шевченка по своїй совісті за обіцянкою громади(див. розділ 2). Тому що деякі дописувачі відчували «одурманювання» (дописувач с.124) жаліли «спустілу хатку» (доп. з Полтавщини, там само), в ширшому сенсі хату України у новім ярмі, в якому жив обідраний і голодний народ, як пише свідок з с. Трахтимирів, що творчість Шевченка романтично-сентиментальна «відроджує духовне життя людини. Але це не усіх, тільки ще в тих, хто ще має крихточку» його. Багато дописувачів вважають, що монумент гарний. Але все ж таки «вважає бідністю» і критикують владу та пропонують зробити його справді величним, бо зустрічаються ще судження що, замість хреста, поставили «бовдура» (с. 130), або «Погано тебе шанують, любий батьку, коли на твоїй могилі в шапках стоять» (с. 148).

Після таких реакцій 18 червня 1939 появився монумент на повний зріст поета, виконаний скульптором Матвієм Манізером та архітектором Євгеном Левінсоном. Бувший пам'ятник скульптора К. Терещенка зараз стоїть біля входу музею ліворуч, а чавунний хрест, праворуч, хоч місце хреста – символу спасіння – потребує бути обов'язково біля гробу. Коли це станеться залежить від усіх нас, де б ми не жили – на Україні чи в діаспорі. Треба вимагати поваги до сакральних цінностей хреста та могили найбільшого сина українського народу, національного поета України Тараса Шевченка, великого романтика розп'ятого за слово, за правду і волю колись і, на жаль, посмертно ще в наші дні.

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ВЕСЛЯРСЬКОГО СПОРТУ У ТУЛЬЧІ

Фестиваль був організований Асоціацією Іван Пацайкін-Міла 23 в партнері з Тульчанською повітовою радою і Мерією міста Тульчі під патронатом Румунського уряду. Культурно-спортивна подія відбулася 26-28 серпня в присутності багаторазового олімпійського чемпіона Івана Пацайкіна. Це VI-е спортивне змагання човнів з веслами, яке приваблює до Тульчі десятки іноземних конкурентів, найбільше з України.

Гонки по Дунаю були на протязі п'яти кілометрів проти течії для рибалок на канотках і п'ять кілометрів вниз за течією, коли зусилля конкурентів були менші. Ініціатор цього змагання, Іван Пацайкін, підтверджує, що цього року маршрут був довший, були інші зміни. «Маршрут був довшим, тому що минулого року конкуренти вважали його надто коротким. Я взяв це до уваги. Для рибалок година не означає багато, бо вони веслюють майже весь час і я радий, що під час конкурсу не було контестацій, так як це було іншим разом» – сказав Іван Пацайкін.

Перше місце завоювали рибалки Міхай Олтеану (28 років) і Сімон Валентін (35 років) з Малюка. Вони отримали від спонсора фестивалю премії вартістю 2500 леїв. Примар села Малюк Севастін Ауреліан заявив на сцені фестивалю, що дасть кожному з них земельну ділянку в їхньому селі для будови хати. Він також заявив, що це найкращий день в його житті.

Екіпаж Суліни, що здобув останні два трофеї цього змагання, мусив задовольнитися цього року другим місцем. Третє місце зайняв екіпаж з Міла-23. Це важливий прорив для екіпажу села, де народився олімпійський чемпіон Іван Пацайкін.

Спортивні змагання в рамках фестивалю привели до Тульчі десятки конкурентів з зарубіжжя, найбільше з України. Тріатлон єврокубків був центральною подією Міжнародного фестивалю човнів з веслами.

Наступного дня, в суботу, відбулися змагання з тріатлону для дітей віком 9-13 років, яке зібрало на старті близько сто конкурентів. Спортсмени клубу Aqua Vita Delta Tulcea завоювали премії, з яких згадаємо спортсменів Косміна Чортана і Некулає Матея.

Тріатлон починає ставати центральною подією Міжнародного фестивалю човнів з веслами. На другому етапі змагання єврокубків зібрало до Тульчі 43 спортсменів, жінок і чоловіка. Піа Тотшанг з Австрії завоювала жіночу компетенцію. Після неї слідували спортсменки з України і Азербайджану. Чоловіче змагання молодших завоював спортсмен з Угорщини, слідували два спортсмени з Австрії.

Компетенція по різних категоріях мала на старті близько сто конкурентів, багато з них були тульчани.

Шість повітових чемпіонів брали участь в неділю в останній компетенції фестивалю, між якими і тульчанські «Спартани». Тульчанські спартани і цього року були найкращими. Між веслярами були бувші світові чемпіони Леонід Карп і Валентін Діба.

Віргілій РІЦЬКО

ГРИЦЕВА ШКІЛЬНА НАУКА

Іван Франко

*Був Гриць премудрий родом з Коломиї,
Вчився барз добре на філософії.
Стара співанка*

Гуси зовсім нічого не знали про се. Ще того самого поранку, коли батько мав гадку відвести Гриця до школи, не знали гуси про сей намір. Тим менше знав про нього сам Гриць. Він, як звичайно, встав рано, поснідав, поплакав трохи, почувався, взяв прут і, підскакуючи, погнав гуси з обори на пасовисько. Старий білий гусак, як звичайно, наставив до нього свою невеличку голову з червоними очима і червоним широким дзьобом, засичав різко, а відтак, таракаючи про щось нецікаве з гусками, пішов передом. Стара грива (Гривни – сіро-жовтий, чорно-жовотий.) гуска, як звичайно, не хотіла йти в ряді, але попленталася поза містком і зайшла в ровок, за що Гриць швякнув її прутком і назвав "луп'ярем", – так він мав звичай називати все, що не піддавалося його високій власті на пасовиську. Очевидна річ затим, що ані білий гусак, ані грива гуска, ані взагалі ніхто з цілої череди – як їх було двадцяттеро й п'ятеро – так ані одно не знало про близьке перенесення їх володаря та воєводи на інше, далеко не так почесне становище.

Тож коли нагло і несподівано надійшла нова вість, себто коли сам батько, йдучи з поля, закликав Гриця додому і там віддав його в руки матері, щоб його вмила, вичесала і вбрала, як бог приказав, і коли потім батько взяв його з собою і, не кажучи ні слова, попровадив трепечучого вниз вигоном, і коли гуси побачили свого недавнього поводитора зовсім у зміненим виді, у нових чобітках, у новім повстанім капелюшку і червоним ременем підперезаного, піднявся між ними наглий і дуже голосний окрик зачудування. Білий гусак підбіг близько до Гриця з витягнутою головою, немов хотів йому добре придивитися; грива гуска також простягнула голову і довгий час не могла й слова вимовити з наглого зворушення, аж вкінці швидко вицокотіла: де-де-де-де?

– Дулна гуска – відмовив гордо Гриць і відвернувся, немов хотів сказати: "Еге, чекай лише, не в такі я тепер пани вскочив, щоб іще став відповідати тобі на твоє гусяче питанням. А втім, може, й тому не відповів, що сам не знав."

Пішли горі селом. Батько нічого, і Гриць нічого. Аж прийшли перед просторий старий будинок під соломою, з комином наверху. До того будинку йшло багато хлопців таких як Гриць або й більших. Поза будинком по городі ходив пан у камізельці.

– Грицю! – сказав батько.

– Га! – сказав Гриць.
– Видиш оту хату?
– Видзу.
– Пам'ятай собі, се школа.
– Ба, – сказав Гриць.
– Сюди будеш ходити вчитися.
– Ба, – сказав Гриць.
– Справуйся добре, не пустуй, пана професора (Професором у галицьких школах назива-

ли вчителя.) слухай. Я йду, аби тебе записав.
– Ба, – сказав Гриць, майже нічого не тямлячи, що говорив батько.
– А ти йди за отсими хлопчиками. Візьміть його, хлопчики, з собою!
– Ходи! – сказали хлопчики і взяли Гриця з собою, а тим часом батько пішов у огород поговорити з професором.

II

Увійшли до сіней, у яких було зовсім темно і страшно воняло торішньою гнилою капустою.

– Видиш там? – сказав до Гриця один хлопчик, показуючи в темний кут.

– Видзу, – сказав, тремтячи, Гриць, хоч зовсім нічого не видів.

– Там яма, – сказав хлопчик.

– Яма! – повторив Гриць.

– Як будеш зле справуватися, то професор всадить тебе в оту яму і будеш мусів сидіти цілу ніч.

– Я не хочу! – скрикнув Гриць.

Тим часом другий хлопчик шепнув щось до першого хлопчика, оба засміялися, а потім перший, налапавши шкільні двері, сказав до Гриця:

– Застукай до дверей! Борзо * (* Борзо – швидко.)!

– Насцо? – спитав Гриць.

– Треба! Тут так годиться, як хто перший раз

приходить.

У школі був гомін, мов в улію, – але коли Гриць застукав кулаками до дверей, зробилося тихо. Хлопчики звільна створили двері і втрутили Гриця досередини. В тій хвили залупкали добрі березові різки по його плечах. Гриць дуже перепудився * (* Перепудитися – злякатися.) і заверещав.

– Цить, дурню! – кричали на нього сміхованці-хлопці, що, почувши стук, засіли були за дверми і зробили Грицеві таку несподіванку.

– Ой-ой-ой-ой! – верещав Гриць. Хлопці злякалися, щоб не почув професор, і почали Гриця зацитькувати.

– Цить, дурню, то так годиться! Хто до дверей стукає, того треба по плечах постукати. Ти того не знав?

– Не-е-е зна-а-в! – відхлипнув Гриць.

– Чому не знав?

– Бо я-а пе-е-лсий ла-а-з у сколі.

– Перший раз! а! – скрикнули хлопці, мов здивовані тим, як можна перший раз бути в школі.

– О, то треба тебе погостити! – сказав один, поскочив до таблиці, взяв зі скриночки добрий кусник крейди і подав Грицеві.

– На, дурню, їж, а борзо!

Всі мовчали і в ожиданці гляділи на Гриця, що обертав у руках крейду, а далі поволеньки вложив її в рот.

– Їж, дурний, а борзо! – наминали хлопці, а самі душились зо сміху.

Гриць почав хрупати і насилу з'їв крейду. Ретіт у школі розлягся такий, аж вікна задзвеніли.

– Цого смієтєся? – спитав здивований Гриць.

– Нічого, нічого. Може, хочеш іще?

– Ні, не хочу. А сцо то таке?

– То ти того не знаєш? Отто дурний! Та то ерусалим такий, то дуже добре.

– Ой, не дуже добре, – сказав Гриць.

– Бо ти ще не засмакував. То годиться кожному їсти, хто перший раз приходить до школи.

В тій хвили увійшов професор. Усі хлопці, як сполошені горобці, попірסקали до лавок, тільки Гриць зостався зі сльозами в очах і з губами, забіленими крейдою. Професор грізно зблизився до нього.

– Як називаєшся? – крикнув.

– Глиць.

– Що за Гриць? Ага, ти новий. Чому в лавці не сидиш? Чого плачеш? Чим забілівся? Га?

– Та я їв ерусалим.

– Що? Який ерусалим? – допитувався професор.

Хлопці знов аж душились зо сміху.

– Та давали хлопці.

– Котрі хлопці?

Гриць озирнувся по хаті, але не міг нікотрого пізнати.

– Ну, ну! Йди сідай і вчися добре, а ерусалима більше не їж, бо будеш битий!

* На уроці будь старанним, Будь спокійним і ... (уважним).	* Якщо хочеш відповідати, Треба руку... (піднімати).	* А допомогти захочеш одному - Підними спокійно... (руку).
* Всі пиши, не відстаючи, Слухай... (не перебиваючи).	* На математиці вважають, На перерві... (відпочивають).	* Знай: закінчився урок, Коли почув ти... (дзвінок).
* Говорить чітко, виразно, Щоб було все ... (зрозуміло).	* Будь старанний на уроці. Не базікай: ти не... (сорока).	* Коли дзвінок пролунав знову, До уроку будь завжди... (готовим).
* Загадкові правила поведінки в школі (Доскажи слівце)	* Якщо друг став відповідати, Не поспішай... (перебиваючи).	* Щоб не журилися лікарі, На перервах не... (кричи).

Почався новий 2016-2017 навчальний рік

Скоро минули літні канікули. Відпочили та готові до подолання нових вершин, тисячі школярів знову повернулися за шкільні парти та розпочали новий навчальний рік.

12 вересня в усіх школах панувала святкова атмосфера. Уперше для першокласників пролунав шкільний дзвоник як символ нових стремлень і почуттів, ідей і творчого пошуку, перспектив і можливостей.

Це – особлива подія у житті кожного учня, чудовий і надзвичайно цікавий час, з якого розпочинається світла дорога до знань і успіхів.

Саме це день, коли з особливою теплотою згадуються вчителі й викладачі, їх неоціненна робота розу-

му й серця. Від їх зусиль залежить успіх розпочатих перетворень у сфері освіти і науки.

Щиро дякуємо вам, дорогі наші вчителі!

Бажаємо, щоб позитив цього Дня був присутнім продовже усього навчального року, а школа стала другою рідною домівкою для всіх вас.

**Девіз сучасного дитинства –
не відкладай життя на завтра,
твори, учись, перемагай сьогодні.**

Редакція часопису
«УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК»

М. Сингаївський

Веселий дзвінок

Вересень. Стежка до школи.
Дзвонить веселий дзвінок.
І через луг, через поле
Сонце спішить на урок.
Промінь лягає на трави,
Лукам навів тепла.
Осінь стрічки золотаві
В коси дерев заплела.
Пахне прив'яленим цвітом –
З гаю, з городу, з двора.
Ми попрощалися з літом,
Ось і до школи пора.
Сміх навкруги розсипає
Дружна учнівська сім'я.

Нас біля школи стрічає
Вчителька рідна моя.
Наче весела родина,
Знову заходимо в клас.
Знаєм, що це Батьківщина
Школу відкрила для нас.

Осінні дарунки

Наталочка-школярочка
Вже ростом немала.
Вона цієї осені
У перший клас пішла.
В дарунок першокласниці
Щасливий день приніс
І яблука-антонівки,
І мідний цвіт беріз.
Навкруг сади пишалися
У зелені, в красі.

Школярка дарувала
Свої гостинці всім.
Вона ішла веселою
По росяній землі.
І з нею привіталися
Курлики-журавлі.
До неї посміхалися
Дорослі й школярі.
Вона ж про них читала
В своєму букварі.
Про їхню дружбу щиро,
Про школу, рідний дім
Школярочка напише
У зошиті своїм.

М. Рильський

Квіти вчителям

В синьому тумані,
В синій димовій
Яблука рум'яні,
Груші медові.
Линуть птичі зграї,
Шелестять гаї...
Школа відчиняє
Двері нам свої.
Вийдуть нас зустріти
Друзі-вчителі,
Принесім їм квіти
З рідної землі.

Їхав одного разу мотоцикліст у місто. По дорозі йому зустрілися п'ять легкових автомобілів і вантажівка. Скільки машин їхало в місто?

вндо илїніім яџ

Було в одній сім'ї два батька і два сина. Скільки це людей?

нпс і оячшв 'дів :нпдпцп і цпц

Хлопчик купив книгу з обгорткою за 11 леїв. За саму книгу він віддав на 10 леїв більше вартості обкладинки. Назвіть окремо ціну книги і обкладинки.

Обкладинка коштувала 50 копійок, а сама книга – 10 грн. 60 копійок.

ЛОГІЧНІ ЗАДАЧІ

Жили собі п'ятеро синів, і в кожного з них була сестра. Порахуйте, скільки ж дітей у сім'ї?

їєшїр чшїпцп

Двоє товаришів вийшли назустріч один одному: перший з пункту А зі швидкістю 20 км/год, а другий з пункту В зі швидкістю 15 км/год. Хто з них буде ближче до пункту А, коли друзі зустрінуться?

Вони зустрітуться на однаковій відстані від пункту А.

Одне яйце вариться 4 хвилини, скільки часу потрібно варити шість яєць?

їетцїг пжтодш оге) ппцпцх пдпшоџ

Є 4 яблука. Поділи їх, не розрізаючи, між трьома друзями таким чином, щоб ніхто з них не отримав більше, ніж інші.

їмтпні мшвџ —

ївмшндо ош і ! 'вогїдр їмшндо ошвџ вїлїлїв вїлїлїв

Годинник відбиває 1 удар за 1 секунду, за скільки секунд він відб'є 12 годин?

За 11 секунд.

КУЛЬТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ

МІЖЕТНІЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ «PROETNICA»

18-21 серпня у місті Сігішоара відбувся 14 випуск Міжетнічного фестивалю «ProEtnica», організований Міжетничним освітнім центром молоді.

Цього року фестиваль відбувся під високим патронажем президента Румунії Клауса Вернера Йоганніса. Партнерами фестивалю були Повітова рада та префектура повіту Муреш, а сам проект був фінансований Міністерством культури та муніципалітетом міста Сігішоара. Також подія була підтримана Посольством Федеративної Республіки Німеччини в Бухаресті та Департаментом міжетничних відносин (DRI).

Програма фестивалю об'єднала моменти культурного вираження 19 організацій національних меншин та інших національно-культурних організацій, які виступали зі піснями і танцями на сцені, влаштованій на Площі кріпості. Таких виступів відбулось аж 62. Союз українців Румунії представляли Верхньорівнянський хор «Ровенські голоси», Танцювальний ансамбль

«Соколи» та славнозвісний гурт «Червона калина», лідером якого є Мирослав Петрецький, голова Марамороської повітової філії СУР. Всі три артистичні колективи виступали двічі 18 та 19 серпня і мали великий успіх. Коли вони сходили з сцени, публіка їх не відпускала, вимагаючи співати і танцювати. Разом з ними пустились в танець і туристи.

На Музейній площі та вулицею, яка веде до неї, стояли кіоски з експозиціями книг та виробами народного ремесла. Можемо з гордістю заявити, що з 11 таких кіосків два належали СУР. Це були виставки сурівських публікацій і книг та буковинських писанок відомих майстрів з села Ульма Марії та Івана Горбанів. Цього року 45 людей повернулися додому з книгами, виданими СУРом. Багато з них цікавилось нашою літературою, культурою та її діячами.

В малому залі мерії міста Сігішоара було проведено 8 лекцій, конференцій та круглих

столів з питань міжетнічного, міжкультурного та міжрелігійного співіснування. А в Національному центрі туристичної інформації (зал Sander), шість художників, представників націо-

нальних меншин, зорганізували виставку сучасного мистецтва, в якій взяв участь і український тутьчанський скульптор Герге Мунтяну з кількома портретами Ставра Тарасова, ескізами та кам'яними скульптурами.

Цього року відкрилася нова секція – Секція кінопрограм, яка включала три документальні фільми на різні теми (міжрелігійного та міжкультурного діалогу та історії культурних меншин і т.д.). Союз українців Румунії був і тут присутній з документальним фільмом режисера Валентина Сперкача «Задунайські козаки», якого представив той самий Герге Мунтяну. Також була і секція воркшопу, яка включала п'ять напрямків діяльності організацій національних меншин на різні теми (танці, культура, традиції). На одному з них брали участь і наші буковинські писанкарі, а також українські ансамблі взяли участь у двох з шести парадів етнокультурного розмаїття.

Вечори фестивалю ProEtnica завершилися концертами відомих артистичних груп: «Bucharest Klezmer Band», «Koszika & the Hotshots», «Semnal M», а останній вечір був присвячений музиці фолк. На концерті виступили відомі співаки Адріян Іваніцкі, Діну Олерашу та Мірча Вінтіле.

ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ

23 серпня у Бухаресті у Посольстві України в Румунії було проведено урочисту церемонію підняття Державного Прапора з нагоди Дня Державного Прапора України.

Сайт Посольства України в Румунії (<http://romania.mfa.gov.ua/ua>) повідомляє, що у заході взяли участь співробітники Посольства та члени їх сімей, представники української громади Румунії, а також громадяни України, які тимчасово перебувають на території Румунії.

Перед присутніми виступив Тимчасовий повірений у справах України в Румунії Теофіл Рендюк, який привітав учасників заходу зі святом, розповів про історію та символіку українського прапора, традиції відзначення як в минулому, так і на сучасному етапі, наголосивши на значенні для Незалежної Української держави її державної символіки, в якій Державний Прапор відіграє особливо важливу роль.

СУР ВІДСВЯТКУВАВ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

26 серпня у Бухарестському залі Клубу інженерів Бухарестська організація Союзу українців Румунії, очолена Ярославою Колотило, зорганізувала урочистий захід, присвячений відзначенню 25-річчя незалежності України. На заході були присутні і працівники Посольства України в Бухаресті. З цієї нагоди Тимчасовий повірений у справах України в Румунії Теофіл Рендюк поінформував присутніх про історичні етапи розвитку Незалежної Української держави, внутрішню ситуацію в Україні та головні напрями її зовнішньої політики у контексті російської агресії на сході країни та анексії РФ АР Крим, у тому

числі щодо недотримання прав людини на території окупованого Кримського півострова, навівши приклад політично вмотивованого переслідування окупаційною владою заступника голови Меджлісу Ільмі Умерова, – інформує прес-центр Посольства. Урочистий день продовжився святковим концертом, в якому виступив ансамбль бухарестської організації СУРу «Зоря», а також і народний артист України Мар'ян Гаденко з авторською програмою «Моя пісня – моя доля», в якій виступали артистки Тетяна Кисляк та Ірина Макеєва.

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Фото автора

Подасмо нову адресу по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – **Тереза ШЕНДРОЮ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

ISSN 1223-1614

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România